

7.3.2022

Tarkastuslautakunta

Selvitys sisäisen tarkastuksen toiminnasta vuonna 2021

Sisäinen tarkastus

Sisäinen tarkastus toimii kaupunginjohtajan alaisuudessa. Sisäinen tarkastus toteuttaa omalta osaltaan sisäistä valvontaa ja kohdentaa siihen tarkastuksia. Yksikön asema ja tehtävät on määritelty hallintosäännössä. Sisäisen tarkastuksen henkilöstö on sisäinen tarkastaja ja tarkastussihteeri.

Sisäinen tarkastus on toteuttanut vuoden aikana sekä toimintasuunnitelman mukaisia että erillistoimeksiantoina suoritettuja tarkastuksia. Lisäksi sisäinen tarkastus on avustanut palvelualueita niiden erityiskysymyksissä. Kaupunginjohtaja ja sisäinen tarkastaja käyvät yhdessä läpi ajankohtaiset asiat ja sopivat tapauskohtaisesti jatkotyöskentelystä ja -toimenpiteistä.

Vuoden 2021 aikana läpikäytyjä asiakokonaisuuksia ovat olleet kaupungin eri yksiköissä tehdyt hankinnat ja sopimukset, määräaikaisten työsuhteiden käyttö, työssä matkustaminen ja kaupungin autojen käyttö sekä itsenäistymisvarojen hallinnointi. Lisäksi sisäisessä tarkastuksessa arvioidaan vuosittain takausvastuisiin liittyvää kokonaistilannetta niin yhdistysten kuin vesiosuuskuntien osalta. Samoin kaupungin käteiskassojen tarkastus suoritetaan ohjeistuksen mukaisesti vuoden aikana. Tarkastuksissa tehdyt havainnot ja sisäisen valvonnan kehittämiskohteet on käyty läpi kunkin palvelualueen kanssa toiminnan kehittämiseksi.

Sisäisen tarkastuksen tarkastussihteeri toimii tarkastuslautakunnan sihteerinä ja sisäinen tarkastaja asiantuntijana. Sisäinen tarkastus hoitaa tarkastuslautakunnan käytännön asioiden järjestelyt ja avustaa arviointikertomuksen teknisessä valmistelussa.

Sisäinen valvonta

Hallintosäännössä on määritelty, että kaupunginhallituksen tehtävänä on vastata kaupungin ja kaupunkikonsernin sisäisestä valvonnasta ja riskienhallinnan järjestämisestä. Lisäksi hallintosäännössä määritellään kaupunginjohtajan ja esimiesten vastuu sisäisestä valvonnasta ja riskienhallinnasta.

Sisäisen valvonnan toteuttaminen on keskeisesti esimiesten tehtävä ja osa päivittäisiä rutiineja. Sisäisen valvonnan kehittämiseen liittyviä toimia ja kontrolleja on korostettu vuoden aikana toteutettujen tarkastusten yhteydessä esimiehille.

Vuoden 2021 aikana hankintoihin liittyvät kehittämistarpeet on nostettu keskeisesti esille. Hankintojen toteuttamiseen liittyen järjestettiin toimialojen ja palvelualueiden johtoryhmille koulutusta, jonka yhteydessä nostettiin esiin myös sisäiseen valvontaan liittyvät esimiesten velvollisuudet.

Sisäisessä valvonnassa ilmenneisiin puutteisiin ja kaupungin ohjeiden tai lakien noudattamatta jättämiseen on puututtu vuoden aikana erityisesti hankintojen osalta.

Vuoden 2021 osalta laadittiin sisäisen valvonnan selontekoon liittyvä kysely. Kysely toteutettiin ensimmäistä kertaa ja jatkossa sen toteuttamista kehitetään. Kyselyssä nousi esiin seuraavia kehittämiskohteita: tietojärjestelmien luotettavuus, tiedolla johtaminen, sisäisen valvonnan selkiyttäminen, hankintaosaamisen vahvistaminen, riskienhallintatyön konkretisoiminen, ulkoistettujen palvelujen seuranta ja valvonta sekä sopimusohjauksen kehittäminen. Kehittämistyötä jatketaan konkretisoimalla kyselyssä esiin nousseita havaintoja.

Riskienhallinta

Kaupunginhallituksen hyväksymän riskienhallinnan toimintaohjeen tavoitteena on, että riskienhallinta ja sisäinen valvonta ovat osa koko kaupungin toimintavuoden aikaisia prosesseja ja osa jokapäiväistä toimintaa. Käytännön riskienhallintatyötä tehdään toimialoilla esimiesten toimesta. Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan kehittämiseen on kiinnitetty erityistä huomiota viime vuosina.

Riskienhallintatyötä on jatkettu työstämällä yhtenäistä riskienhallintasuunnitelmataulukkoa. Riskienhallintasuunnitelmat laadittiin ensimmäisen kerran kattavasti kaikkia palvelualueita koskien syksyn 2020 aikana osaksi vuoden 2021 talousarviota. Riskienhallintasuunnitelma on osa talousarvion laadintaprosessia ja riskien toteutumista arvioidaan ja raportoidaan tilinpäätöksen yhteydessä. Näiden palvelualuekohtaisten riskienhallintasuunnitelmien perusteella riskienhallintatyöryhmä kokosi näkemyksensä koko kaupunkitasoisista keskeisistä riskeistä. Tavoitteena on edelleen koko kaupunkitasoisen riskienhallintaosaamisen kehittäminen ja tietoisuuden lisääminen.

Kokonaisvaltainen riskienhallinta sisältää myös työsuojelun ja poikkeusoloihin varautumiseen liittyvän toiminnan, joiden osalta on olemassa omat työryhmänsä.

Konsernivalvonta

Konsernivalvontaan liittyen sisäinen tarkastus seuraa niiden yhteisöjen ja vesiosuuskuntien taloudellisen tilanteen kehittymistä, joille kaupunki on myöntänyt lainojen takausta. Takausten määrä on taloudellisesti merkittävä. Seuranta jatketaan vuosittain.

Anna-Kristiina Korhonen

Vt. kaupunginjohtaja